

Selvitys hallinto- ja ohjaus- järjestelmästä 2020

Kirkasta näkemystä.

Sarastia Oy
10.3.2021

10101

Johdanto

Tämä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 1.1.2020 voimaan tulleen **hallinnointikoodin mukainen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä** hyväksyttiin Sarastia Oy:n hallituksen kokouksessa 25.3.2021. Sarastia Oy esittää selvityksen hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena, joka julkaistaan yhtiön verkkosivuilla.

Sarastia Oy ("Sarastia" tai "yhtiö") on suomalainen osakeyhtiö, jonka johtaelinten vastuut ja velvollisuudet määräytyvät Suomessa noudatettavan sääntelyn mukaisesti. Emoyhtiö Sarastia Oy ja sen tytäryhtiöt muodostavat Sarastia-konsernin. Yhtiön kotipaikka on Helsinki. Päätöksenteossa ja hallinnoinnissa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia sekä Sarastian yhtiöjärjestystä, osakassopimusta ja hallituksen työjärjestystä.

Sarastia poikkeaa hallinnointikoodista seuraavasti:

- Sarastia on kunnallinen in-house-yhtiö, jonka tehtävänä on järjestää ja tuottaa palveluita omistajilleen, jotka ovat julkisyhteisöjä tai näiden omistamia yhteisöjä. Tästä seuraa erityisiä vaatimuksia korostetun huolellisuusperiaatteen, avoimuuden ja oikeudenmukaisuuden noudattamisessa, sekä yhtiötä koskevan lainsäädännön ja hyvän hallintotavan soveltamisessa, esimerkkeinä
 - suhtautuminen hallitusjäsenten riippumattomuuteen (osakkeenomistajista) ja
 - asiakas- ja muiden neuvottelukuntien roolit (hallintorakenteessa).
- Sarastian johtamiseen kuuluu edellä mainitulla tavalla neuvottelukunta-toimielin.
 - Taustalla on periaate, jossa yhtiön osakkeita voivat omistaa vain sellaiset hankintalain mukaiset oikeushenkilöt, jotka ovat myös hankintayksiköitä. Neuvottelukunta parantaa omistajiensa vaikutusmahdollisuutta strategiaan tavoitteisiin ja yhtiön tärkeisiin päätöksiin. Lisäksi edellytyksenä on aina, että Sarastia sidosyksikkönä toimii määräysvaltaa käyttävien hankintayksiköiden etujen mukaisesti.

Hallinnon tavoitteena on, että tehokas hallinto auttaa Sarastiaa keskittymään sen ydintehtäviin. Tehokas hallinto parantaa tiedonkulkua, mikä osaltaan helpottaa asioiden hoitamista ja lisää sidosryhmien luottamusta. Hyvä hallinnointi vaikuttaa myös Sarastian uskottavuuteen ja rahoituksen saantiin. Se voi myös lisätä kiinnostusta yrityksen osakeomistukseen, asiakkuuteen ja hallituspaikkoihin.

Tämä selvitys koskee Sarastia Oy:n toimintaa ajalta 1.1.-31.12.2020.

1.2 Yhtiökokous

Kutsut yhtiökokouksiin lähetetään jokaiselle osakkeenomistajalle sähköpostilla omistajan ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen. Mikäli sähköpostiosoitetta ei ole ilmoitettu, kutsu lähetetään postitse. Kutsut julkaistaan myös Sarastian internetsivuilla.

Kutsu varsinaiseen yhtiökokoukseen on toimitettava osakkeenomistajille aikaisintaan kaksi (2) kuukautta ja viimeistään neljä (4) viikkoa ennen kokousta. Määräajat ylimääräisen yhtiökokouksen kutsuun ovat aikaisintaan kaksi (2) kuukautta ja viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen kokousta.

Sarastia ilmoittaa hyvissä ajoin internetsivuillaan päivämäärän, johon mennessä osakkeenomistajan on ilmoitettava Sarastian hallitukselle varsinaisen yhtiökokouksen käsiteltäväksi vaatimansa asia. Vaihtoehtoisesti asia voidaan tuoda neuvottelukunnan kautta käsittelyyn.

Sarastian yhtiökokous järjestetään siten, että osakkeenomistajat voivat tehokkaasti käyttää omistajaoikeuksiaan. Yhtiökokous järjestetään lähtökohtaisesti Helsingissä. Vuonna 2020 varsinainen yhtiökokous järjestettiin Hämeenlinnassa. Osallistuminen tietoliikenne- ja/tai videoyhteyttä hyödyntäen mahdollistettiin johtuen pandemiatilanteesta ja fyysisesti kokoushuoneessa läsnä oli alle kuusi henkeä. Toukokuulle 2021 suunniteltu yhtiökokous tullaan toteuttamaan vastaavin poikkeusjärjestelyin.

Sarastia toimittaa sähköpostilla kahden (2) viikon kuluessa yhtiökokouksesta yhtiökokouksen pöytäkirjan äänestystuloksineen, ja ne pöytäkirjan liitteet, jotka ovat osa yhtiökokouksen päätöstä. Mikäli sähköpostiosoitetta ei ole ilmoitettu, aineisto toimitetaan postitse. Aineisto julkaistaan myös Sarastian internetsivuilla.

Sarastian hallituksen puheenjohtajan, riittävän määrän hallituksen jäseniä sekä toimitusjohtajan on oltava läsnä yhtiökokouksessa. Lisäksi tilintarkastajan on oltava läsnä varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Hallituksen ja toimitusjohtajan läsnäololla edistetään osakkeenomistajien ja Sarastian toimielinten välistä vuorovaikutusta sekä varmistetaan osakkeenomistajien kyselyoikeuden toteutuminen. Tilintarkastajan läsnäolo varsinaisessa yhtiökokouksessa antaa osakkeenomistajille mahdollisuuden kysellä ja saada tarkempia tietoja seikoista, jotka voivat vaikuttaa tilinpäätöksen tai muun kokouksessa käsiteltävän asian arviointiin.

Sarastian hallituksen jäseneksi ensimmäistä kertaa ehdolla olevan henkilön on osallistuttava valinnasta päättävään yhtiökokoukseen, ellei hänen poissaolollaan ole painavia syitä. Hallituksen jäseneksi ehdolla olevan henkilön osallistuminen on tärkeää, jotta hän voi esittäytyä Sarastian osakkeenomistajille.

1.3 Neuvottelukunta

Tavanomaisesta osakeyhtiöstä poiketen Sarastian johtamismallissa voi olla asiakas- tai muita neuvottelukuntia. Näiden tehtävänä on vaikuttaa strategiaan tavoitteisiin, osakassopimukseen ja muihin tärkeisiin päätöksiin (palvelusegmentit) antamalla suosituksia. Neuvottelukunta valmistelee hallitukselle ehdotuksia yhtiökokouksessa käsiteltävistä asioista. Lopulliset päätökset tehdään kuitenkin aina osakeyhtiölain mukaisesti toimivaltaisessa toimielimessä.

Neuvottelukunnan kokouksiin kutsutaan kaikki osakkeenomistajat samalla menettelyllä kuin varsinaiseen yhtiökokoukseen. Neuvottelukunta kokoontuu vähintään yhden (1) kerran vuodessa hyvissä ajoin ennen varsinaista yhtiökokousta. Neuvottelukunnan kokouksissa jokaisella kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalla on yksi (1) ääni riippumatta osakeomistuksen suuruudesta. Tällä tavoin turvataan myös pienten osakkeenomistajien vaikutusmahdollisuudet yhtiön strategisessa päätöksenteossa.

Neuvottelukunnan koollekutsujana ja puheenjohtajana toimii yhtiön suurimman osakkeenomistajan nimeämä edustaja. Neuvottelukunnan päätökset annettavista suosituksista tehdään enemmistöpäätöksinä. Äänten mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee.

Seuraavat asiat ja strategiset tavoitteet edellyttävät neuvottelukunnan käsittelyä huolimatta siitä, mille toimielimelle päätös muodollisesti kuuluu:

- osakassopimuksen muu kuin teknisluonteinen muuttaminen
- yhtiön strategian muu kuin teknisluontoinen muuttaminen ja
- palveluiden oleellinen lisääminen tai muuttaminen (esimerkiksi kokonaan uuden erilaisen palvelusegmentin lisääminen valikoimaan).

Neuvottelukunta kokoontui 12.3.2020 ja 2.12.2020. Jälkimmäinen kokous pidettiin Teams-kokouksena. Seuraava neuvottelukunta on kutsuttu koolle 8.4.2021 ja tämäkin kokous toteutetaan poikkeusjärjestelyin. Osakkaat nimeävät jäsenet neuvottelukuntaan kokouskohtaisesti.

**Jaksolla 1.1.-28.4.2020 nimitysvaliokunta kokoontui neljä kertaa:
14.1.2020, 5.2.2020, 5.3.2020 sekä 13.3.2020.**

Tällä ajanjaksolla nimitysvaliokuntaan kuuluivat seuraavat henkilöt:

- Aino-Maija Luukkonen, pj (kaupunginjohtaja, Porin kaupunki)
- Elina Amnell-Holzhäuser (lakimies, Kotkan kaupunki)
- Jyrki Harjula (strategia- ja kehittämisjohtaja, Kouvolan kaupunki)
- Lauri Inna (kaupunginjohtaja, Salon kaupunki)
- Juha Isosuo (apulaiskaupunginjohtaja, Hämeenlinnan kaupunki)
- Kim Moisiolinna (rahoituspäällikkö, Turun kaupunki)

Jaksolla 29.4.-31.12.2020 nimitysvaliokunta ei kokoontunut.

Tällä ajanjaksolla nimitysvaliokuntaa ovat kuuluneet seuraavat henkilöt:

- Aino-Maija Luukkonen, pj (kaupunginjohtaja, Porin kaupunki)
- Lauri Inna (kaupunginjohtaja, Salon kaupunki), 06/2020 saakka
- Juha Isosuo (apulaiskaupunginjohtaja, Hämeenlinnan kaupunki)
- Maija Kaltakari (osaamisen johtaja, Kymsote)
- Karoliina Kanerva (kehittämispäällikkö, Kouvolan kaupunki)
- Sanna Lounaja (konserniasioista vastaava controller, Turun kaupunki)

Seuraava nimitysvaliokunta on kutsuttu koolle 19.3.2021 ja kokous toteutetaan Teams-kokouksena pandemiatilanteesta johtuen.

1.5 Hallitus

Hallituksen koko sekä jäsenten toimikausi ja valintaprosessi

Sarastian hallituksen kokoonpanossa on otettu huomioon yhtiön toiminnan asettamat vaatimukset ja yhtiön kehitysvaihe.

Hallituksen jäseneksi valitulla on oltava tehtävän edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Sarastian hallituksen tulee koostua jäsenistä, joilla on riittävä ja monipuolinen osaaminen sekä toisiaan täydentävä kokemus ja toimialatuntemus. Hallituksen jäsenten lukumäärän ja hallituskokoonpanon on mahdollistettava tehtävien tehokas hoitaminen. Sarastian hallitukseen valitaan vähintään neljä (4) ja enintään yhdeksän (9) jäsentä. Hallituksessa on eri sukupuolia.

Yhtiökokous valitsee kaikki hallituksen jäsenet aina vuodeksi kerrallaan. Hallituksen jäsenten ehdokasasetteluun ja valintaan yhtiökokouksessa liittyy edellä kuvattu osakkeenomistajien nimitysvaliokunta.

Ehdokkailta on varmistettu suostumus valintaan ja tiedot asetetuista ehdokkaista voidaan julkistaa. Ehdotus Sarastian hallituksen kokoonpanoksi ilmoitetaan yhtiökokouksutsussa.

Hallituksen kokoonpano

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 7.5.2019 päätettiin hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan (8) ja varsinaisessa yhtiökokouksessa 28.4.2020 hallituksen jäsenmääräksi päätettiin seitsemän (7). Hallituksen kokoonpano 11.2020–28.4.2020 ja 29.4.2020–31.12.2020 on esitetty seuraavan sivun taulukoissa. Hallituksen jäsenillä ei ole osakeomistusta yhtiössä.

Hallitus 1.1.-28.4.2020

(kokouksista kaksi (2) sähköpostikokousta):

Nimi	Syntymä- vuosi	Päätoimi	Hallituksessa vuodesta	Osallistuminen kokouksiin
Kimmo Mikander, pj	1971	Varatoimitusjohtaja, Keva	2019	5/5
Esa Lunnevuori, vpj	1954	Varatuomari (eläkkeellä)	2019	5/5
Jussi Vira	1969	Toimitusjohtaja, Turku City Data Oy	2019	4/5
Karoliina Kanerva	1973	Kehittämispäällikkö, Kouvolan kaupunki	2019	5/5
Sirkka Lankila	1955	Talousarviopäällikkö, Rovaniemen kaupunki (eläkkeelle 2019)	2019	5/5
Timo Kenakkala	1957	Kaupunginjohtaja, Hämeenlinnan kaupunki	2019	5/5
Markku Vehmas	1960	Talousjohtaja, Tuusulan kunta	2019	5/5
Tommi Vekka	1975	Hallitusammattilainen	2019	5/5

Siirtymäkauden hallituksen jäsenistä Mikander, Vira, Kanerva ja Lankila kuuluivat ennen 1.5.2019 Kunnan Taitoa Oy:n hallitukseen ja jäsenistä Lunnevuori, Kenakkala, Vehmas ja Vekka taas KuntaPro Oy:n hallitukseen. Siirtymäkauden jälkeen hallitus vaihtui yhtä jäsentä (Vekka) lukuunottamatta.

Hallitus 29.4.2020-31.12.2020

(kokouksista kaksi (2) sähköpostikokousta):

Nimi	Syntymä- vuosi	Koulutus	Päätoimi	Hallituksessa vuodesta	Osallistuminen kokouksiin
Kai-Petteri Purhonen, pj	1965	KTM	Hallitusammattilainen	2020	9/9
Tommi Vekka, vpj	1975	Merkantti	Hallitusammattilainen	2019	9/9
Elina Aalto	1981	KTM	Hallitusammattilainen	2020	9/9
Anna-Kristiina Korhonen	1981	KTM	Talousjohtaja, Salon kaupunki	2020	9/9
Kaisa Laitinen	1958	Kunnallis- tutkinto	Kaupunginsihteeri, Rovaniemen kaupunki	2020	9/9
Jouni Lampinen	1970	KTM	Omistajaohjauksen päällikkö, Porin kaupunki	2020	9/9
Valtteri Mikkola	1981	Tradenomi (YAMK)	Talousjohtaja, Turun kaupunki	2020	9/9

Hallituksen jäsenten sivu- ja luottamustoimet on lueteltu seuraavassa taulukossa.

Nimi	Sivu- tai luottamustoimi
Kai-Petteri Purhonen, pj	Gasgrid Finland Oy, hallituksen puheenjohtaja, 01/2020 alkaen JK2P-Palvelut Oy, toimitusjohtaja, 10/2018 alkaen Suomen Ilmailuopisto Oy, hallituksen pj, 05/2017 alkaen Elematic Oy, hallituksen pj, 07/2018 alkaen Juhlapesu Oy, hallituksen pj, 01/2019 alkaen Glimra Billtvätt AB, hallituksen pj, 09/2020 alkaen
Tommi Vekka, vpj	Vekka Invest Oy, hallituksen pj ja toimitusjohtaja, 2001 alkaen Vekka Capital Oy, osakas, 2000 alkaen Fleet Innovation, hallituksen pj, 2012 alkaen Enerkey Oy, hallituksen jäsen, 2009 alkaen Praecom Oy, hallituksen jäsen, 2016 alkaen Concra Oy, hallituksen jäsen, 2014 alkaen Topbox Oy, hallituksen pj, 2018 alkaen Sarastia Rekry Oy, hallituksen jäsen, 2013 alkaen Autiotalat Isännöinti Oy, hallituksen pj, 2017 alkaen Autiotalat LKV Oy, hallituksen jäsen, 2018 alkaen Vanajanlinna Oy, hallituksen jäsen, 2019 alkaen Café Laurell Hämeenlinna Oy, hallituksen pj, 2019 alkaen Innofinance Oy, hallituksen jäsen, 2014 alkaen Onvire Oy, hallituksen jäsen, 2019 alkaen
Elina Aalto	Ei sivu- tai luottamustoimia
Anna-Kristiina Korhonen	Ei sivu- tai luottamustoimia
Kaisa Laitinen	Ei sivu- tai luottamustoimia
Jouni Lampinen	Pohjolan Voima Oyj, hallituksen varajäsen, 03/2020 alkaen Suomen Ilmailuopisto Oy, hallituksen jäsen, 09/2014 alkaen Länsi-Suomen Voima Oy, hallituksen varajäsen, ei tietoa
Valtteri Mikkola	Suomen Salibandyliitto ry, hallituksen jäsen, 11/2008 alkaen Turun Salibandyhalli Oy, hallituksen jäsen, 07/2007 alkaen

Riippumattomuus

Hallitus arvioi ja ilmoittaa jäsentensä riippumattomuuden yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Lisäksi ilmoitetaan perusteet, jotka aiheuttavat hallituksen jäsenen sidonnaisuuden.

Hallituksen jäsenistä yli puolet edustaa osakkeenomistajia. Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava riippumattomia yhtiöstä. Vähintään kahden yhtiöstä riippumattoman hallituksen jäsenen on lisäksi oltava riippumattomia myös yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Usein in house -asemassa toimivissa yhtiöissä, ja niin myös Sarastiassa, hallituksen jäsenet ovat usein osakkeenomistajaan nähden virka-, työ- tai muussa sopimussuhteessa. Hallitusjäsenen ei toivota toimivan vastuuhenkilönä tai käytännön toteuttajana sellaisessa hankintayksikössä, joka vertailee ja hankkii Sarastian tarjoamia palveluita. Riippuvuussuhteen vaikutuksia arvioidaan hallituksen vuosittaisen itsearvioinnin yhteydessä. Hallinnon sujuvuuden varmistamiseksi pyritään jääviystilanteet minimoimaan molemmilla puolilla pöytää. Kynnys esteellisyden toteamiselle on matala.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus on esitetty alla olevassa taulukossa. Lähipiiritapahtumat on kuvattu hallituksen toimintakertomuksessa.

Nimi	Yhtiöstä riippumaton	Merkittävästä osakkeenomistajasta riippumaton
Hallitus 1.1.-28.4.2020		
Kimmo Mikander, pj	Kyllä	Kyllä
Esa Lunnevuori, vpj	Kyllä	Kyllä
Jussi Vira	Kyllä	Ei
Karoliina Kanerva	Kyllä	Ei
Sirkka Lankila	Kyllä	Ei
Timo Kenakkala	Kyllä	Ei
Markku Vehmas	Kyllä	Ei
Tommi Vekka	Kyllä	Kyllä
Hallitus 29.4.2020-31.12.2020		
Kai-Petteri Purhonen, pj	Kyllä	Kyllä
Tommi Vekka, vpj	Kyllä	Kyllä
Elina Aalto	Kyllä	Kyllä
Anna-Kristiina Korhonen	Kyllä	Ei
Kaisa Laitinen	Kyllä	Ei
Jouni Lampinen	Kyllä	Ei
Valtteri Mikkola	Kyllä	Ei

Kuvaus hallituksen toiminnasta ja työjärjestyksen keskeisestä sisällöstä

Sarastian hallitus huolehtii yhtiön hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan, hyväksyy yhtiön strategiset tavoitteet ja riskienhallinnan periaatteet, sekä varmistaa johtamisjärjestelmän toiminnan. Hallitus huolehtii myös siitä, että Sarastialle on määritelty yhtiön toiminnassa noudatettavat arvot.

Hallituksen tehtävänä on edistää Sarastian ja sen kaikkien osakkeenomistajien etua. Hallituksen jäsenet eivät edusta yhtiössä heitä jäseneksi ehdottaneita tahoja.

Hallituksen toiminta vuonna 2020

Sarastian arvot ovat: asiakaslähtöinen, taidokas, rakentava ja rohkeasti tavoitteellinen uudistaja. Konsernin fokus on edelleen vahvasti kuntien talous- ja henkilöstöhallinnon sekä ohjelmistoratkaisujen in-house-kumppanina toimimisessa.

Sarastian hallitus uudistui merkittävästi kuuden jäsenen vaihduttua. Kokoonpanossa on neljä kuntatoiminnan osaajaa ja kolme hallitusammattilaista. Hallitus hyväksyi vuosikellon ja sitä noudattavan työjärjestyksen toimikautensa alussa. Sen mukaisesti hallitus käynnisti loppusyksystä 2020 strategiaprosessin, jonka teemoihin kuului läpinäkyvyys. Uusi strategia valmistuu keväällä 2021. Hallituksen kokousten esityslistalle otettiin työhyvinvointi, jota täydennettiin etätyön seurannalla Sarastian siirryttyä pandemiatilanteen vauhdittamana etätyömoodiin. Erityisiä painopistealueita hallitustyössä olivat asiakasarvo ja asiakkuudenhoito sekä sote. Hallituksen erityisseurannassa oli myös Sarastia365-ohjelmistoperheen kehitys. Merkittävin rakenteellinen muutos koski Sarastia Kuntaperinnän osakekannan kolmasosan myyntiä, joka toteutui välittömästi vuodenvaihteen jälkeen.

1.6 Hallituksen valiokunnat

Hallituksella ei toistaiseksi ole valiokuntia.

1.7 Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja on osakeyhtiölain mukainen toimielin, joka hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Sarastian hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan, voimassa olevaa palkitsemisjärjestelmää noudattaen päättää toimitusuhteen taloudellisista etuuksista ja muista ehdoista, sekä valvoo toimitusjohtajan toimintaa.

Sarastian toimitusjohtaja on Mika Kantola (s. 1964). Hän aloitti Sarastian toimitusjohtajana 1.5.2019, jota ennen hän oli toiminut KuntaPro Oy:n toimitusjohtajana. Kantola on toiminut myös johtoryhmän puheenjohtajana 1.5.2019 alkaen. Lisäksi Kantola on toiminut tytäryhtiöiden Sarastia Rekryn Oy:n ja Onvire Oy:n hallitusten puheenjohtajana ja Sarastia Kuntaperintä Oy:n hallituksen jäsenenä (perintäyhtiön hallitusjäsenyys alkoi kesäkuussa 2020).

Toimitusjohtajan toimitusuhteen ehdot on määritelty kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa, jonka hallitus on hyväksynyt. Toimitusjohtajasopimuksessa määritellään myös toimitusuhteen taloudelliset etuudet, mukaan lukien erokorvaus ja muut mahdolliset korvaukset.

Toimitusjohtaja saa ryhtyä, yhtiön toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen, epätavallisen laajoihin tai kauaskantoisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä.

1.8 Muu johto

Sarastian operatiivinen johtaminen tapahtuu yksi yli -periaatteella hallituksen hyväksymän johtamisorganisaation ja -järjestelmän mukaisesti. Johdon organisaatio on tärkeä osa yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää. Sarastiassa on johtoryhmä, jonka tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa hänen tehtävässään. Tytäryhtiöillä on omat toimitusjohtajansa ja johtotiiminsä.

Johtoryhmä kokoontui viikoittain säännöllisesti ja siihen kuuluvat Sarastia-konsernin operatiivisen liiketoiminnan johtajat sekä riittävä määrä hallinnon tukipalveluiden edustajia. Johtoryhmä teetti arvion toimintatyyleistään ja yhteentoimivuudestaan työskentelynsä aluksi. Se myös käytti sisäisiä ja ulkopuolisia asiantuntijoita eri teemoissa.

Johtoryhmän kokoonpano vuoden 2020 aikana on esitetty alla olevassa taulukossa. Johtoryhmän jäsenillä ei ole osakeomistusta yhtiössä.

Nimi	Syntymä- vuosi	Tehtävä	Koulutus	Johtoryhmässä vuodesta
Mika Kantola	1964	Toimitusjohtaja	FM	2019
Anette Vaini-Antila	1969	Talousjohtaja	KTM	2019
Kati Kälviäinen	1965	Liiketoimintajohtaja, talouspalvelut 10.6.2020 saakka	KTM	2019
Jarkko Turkki	1984	Liiketoimintajohtaja, henkilöstöpalvelut 31.12.2020 saakka	YAMK, insinööri	2019
Tero Karinti	1975	Asiakkuusjohtaja 11.9.2020 saakka	KM	2019
Joni Talvitie	1976	Ohjelmistoliiketoimintajohtaja	YAMK	2019
Anne Kanerva	1975	Liiketoimintajohtaja, talouspalvelut 10.6.-1.12.2020 Asiakkuusjohtaja 1.12.2020 alkaen	Sh, TtM	2020
Mari Eklund	1971	Liiketoimintajohtaja, talouspalvelut 18.11.2020 alkaen	KTM	2020

Johtoryhmän jäsenten sivu- ja luottamustoimet on lueteltu seuraavassa taulukossa

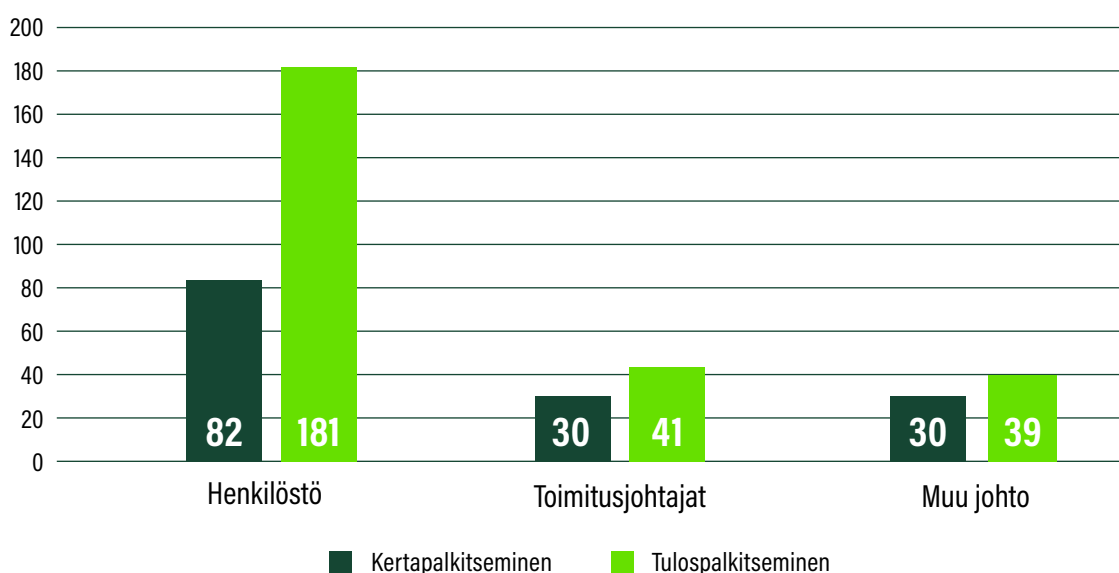
Nimi	Sivu- tai luottamustoimi
Mika Kantola	Sarastia Rekry Oy, hallituksen puheenjohtaja, 05/2019 alkaen Sarastia Kuntaperintä Oy, hallituksen puheenjohtaja, 06/2020 alkaen Onvire Oy, hallituksen puheenjohtaja, 02/2019 alkaen Perlacon Oy, hallituksen jäsen, 05/2020 saakka
Anette Vaini-Antila	Sarastia Kuntaperintä Oy, hallituksen pj, 10/2019 alkaen Finnvera Oyj, hallintoneuvoston jäsen, 04/2019 alkaen Suomen Ekonomit ry, hallituksen vpj, 12/2017 alkaen Ekonomia Oy, hallituksen jäsen, 01/2018 alkaen
Kati Kälviäinen	Tietoja ei saatavilla
Jarkko Turkki	Koneeton tmi, elinkeinonharjoittaja, 04/2019 alkaen Sarastia Rekry Oy, hallituksen jäsen, 09/2019 alkaen Onvire Oy, hallituksen jäsen, 09/2019 alkaen
Tero Karinti	Tietoja ei saatavilla
Joni Talvitie	Multi Business Company Oy, osakas, 05/2005 alkaen
Anne Kanerva	Naiskuoro Florence, hallituksen pj, 02/2020 saakka Naiskuoro Florence, hallituksen vpj, 02/2020 alkaen
Mari Eklund	Ei sivu- tai luottamustoimia

1.9 Palkitseminen

Toimiva ja kilpailukykyinen palkitseminen on olennainen väline parhaan mahdollisen osaamisen hankkimisessa yhtiöön. Tämä puolestaan edistää Sarastian taloudellista menestystä ja hyvän hallinnon toteuttamista. Palkitsemisen avulla lisätään yhtiön johdon ja henkilöstön motivaatiota toimia yhtiön ja sen osakkeenomistajien edun mukaisesti. Palkitseminen tukee Sarastian asettamien tavoitteiden ja strategian toteutumista sekä pitkän aikavälin tuloksellisuutta.

Sarastia-konserniyhteisöissä palkittiin hallitusten 12/2019 tekemien palkitsemispäätösten mukaisesti johtoa ja henkilöstöä henkilösivukuluineen seuraavasti:

Palkitseminen vuonna 2020 (tuhatta euroa)

Tulospalkkioiden taso oli maksimissaan 1,8 palkkaa vastaava, keskimääräisen palkkion ollessa yhden (1) kuukauden palkkaa vastaava. Henkilöstön kertapalkkiot vastasivat maksimissaan yhden (1) kuukauden palkkaa mediaanipalkkion ollessa 300 euroa. Henkilöstön kertapalkkiot ja osa johdon kertapalkkioista maksettiin tilikauden aikana. Johdon tulospalkkiot ja toimitusjohtajan palkitseminen ovat niin ikään tulosvaikutteisia vuodelle, mutta maksu tapahtuu tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen.

Hallitus muutti vuotta 2021 koskevaa palkitsemista siten, että johdon palkitsemista sekä tavoitetasoja yhtenäistettiin ja palkkiomäärää nostettiin. Henkilöstön kertapalkitsemista päätettiin kehittää paremmin strategian suuntaan ohjaavaksi tasa-arvonäkökulma (kriteerien yhdenmukainen noudattaminen kaikissa henkilöstöryhmissä) huomioon ottaen.

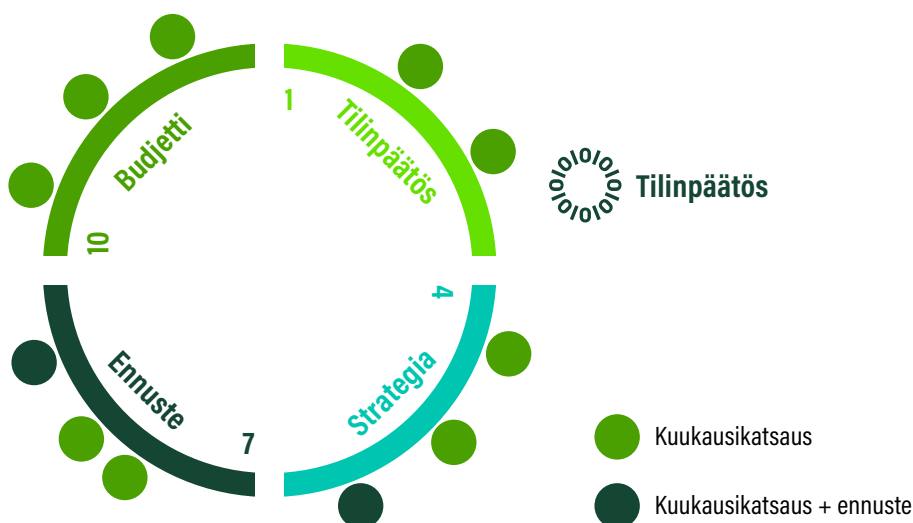
2. Kuvaukset sisäisen valvonnan menettelytavoista ja riskienhallinnan järjestelmän piirteistä

2.1 Konsernin taloudellinen raportointi

Sarastian talouden raportointi ja suunnittelu perustuvat Sarastia-konsernin johtamismalliin. Konsernin yksiköiden taloudelliset tulokset raportoidaan ja analysoidaan konsernissa sisäisesti kuukausikatsauksina ja julkistetaan tilinpäätöksenä. Taloudelliset ennusteet päivitetään vuosikolmanneksittain, minkä lisäksi merkittävät muutokset huomioidaan kuukausittaisessa raportoinnissa. Konsernin ja sen yksiköiden strategiat ja niihin liittyvät pitkän aikavälin taloussuunnitelmat päivitetään vuosittain.

Sarastia-konsernin taloudellinen raportointi ja sen valvonta on jaettu organisatorisesti kahteen portaaseen. Liiketoiminnat analysoivat ja raportoivat lukunsa Sarastian taloudelle (FINA-tiimi), joka puolestaan koostaa raportoinnin johtoryhmälle ja hallitukselle. Molemmat raportointiportaat sisältävät analysointi- ja kontrollipisteitä raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi. Raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi raportointitasoilla on automatisoituja ja manuaalisia kontrolleja. Analysoinnin ja kontrollien toteuttamista valvotaan kuukausittaisen seurannan avulla yhtiö-, liiketoiminta- ja konsernitasoisesti. Ohjeistuksen ja neuvonnan antaminen on tärkeä osa FINA-tiimin toimintaa, millä tähdätään ennakkointiin, mutta myös havaintojen johtamiseen mahdollisimman nopeisiin korjaaviin toimenpiteisiin.

Sarastian talouden rytmitys vuonna 2020 on esitetty seuraavassa kuviossa.

Konsernin talouden kehitystä ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko konsernin kattavalla taloudellisella raportoinnilla. Konsernin lyhyen aikavälin taloussuunnittelu perustuu vuosibudjettiin ja vuosikolmanneksittain päivitettäviin ennusteisiin.

Taloudellisesta raportoinnista ja lukujen oikeellisuudesta vastaa ensisijaisesti liiketoiminta. Controlling-toiminto (FINA-tiimi) analysoi koko yhtiön luvut, joista toimialan johto vastaa. Kirjanpito, joka organisatorisesti kuuluu Talouspalvelut-nimiseen liiketoimintaryhmään, tuottaa lakisääteiset kirjanpidon tiedot ja raportit. Controlling-funktiolla on mahdollisuus tehdä ja teettää muutoksia ja korjauksia näihin.

Julkinen tuloraportointi käsittää tarvittaessa osavuosikatsauksen ja aina tilinpäätöksen. Julkinen tuloraportointi toteutetaan samoilla periaatteilla ja siihen sovelletaan samoja kontrollimenetelmiä kuin kuukausittaiseen tuloraportointiin. Hallitus hyväksyy julkisen tuloraportoinnin ennen julkistamista.

Sarastia-konserni noudattaa kansallisia tilinpäätösstandardeja (FAS). Sarastia-konsernin taloushallinnon tiedot tuotetaan konsernin keskitettyyn järjestelmään, josta tuotetaan konsernin keskeinen taloudellinen raportointi. Taloustiedon tuottamisen kannalta keskeiset järjestelmät on varmennettu ja turvattu varajärjestelmin ja niitä valvotaan ja tarkastetaan säännöllisesti luotettavuuden ja jatkuvuuden varmistamiseksi.

Vuoden 2020 keskeisiä toimenpiteitä

Sarastian raportoinnin käytäntöjä kehitettiin edelleen vuoden 2020 aikana tavoitteena selkeä ja päätöksentekijöille aukoton raportointi. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi on mm. kehitetty ennusteprosessia ja pidennetty ennustejännettä yli tilikauden ulottuvaksi rullaavaksi ennustamiseksi.

Sarastiassa siirryttiin pääosassa asiakaslaskutusta ennustettuun suoritemäärään perustuvaan laskutukseen vuoden 2021 alusta. Samalla siirryttiin myös näiden laskutuksessa pohjana olevien suoritteiden perusteella tapahtuvaan budjettiin tulojen osalta. Muutos on ollut laaja ja vaatinut merkittävää panostusta. Jatkossa myös ennustaminen tehdään asiakaskohtaisten suoritteiden kautta, jolloin saadaan ennusteen tarkkuutta lisättyä aiemmasta.

Vuoden 2020 aikana on täsmennetty ohjeistuksia mm. laskutuksen ja edelleen laskutettavien erien osalta.

Merkittävin panostus talouden kehittämisessä on ollut Sarastia365 Talous -järjestelmän käyttöönotto, joka on otettu Sarastia Rekry Oy:ssä ja Onvire Oy:ssä käyttöön 1.5.2020. Lisäksi syksyn 2020 aikana on valmisteltu merkittävällä työpanoksella Sarastia Oy:n ja Sarastia Kuntaperintä Oy:n siirtymistä Sarastia365 Talous -järjestelmään 1.1.2021. Samassa yhteydessä Sarastia Kuntaperintä Oy siirtyi myös Sarastia365 HR -järjestelmän käyttöön. Kaikki S365-tuoteperheen tuotteet ovat Sarastian omia, myös asiakkaille myytäviä tuotteita.

Vuoden 2021 keskeisiä toimenpiteitä

Talouden ja hallinnon osalta vuoden 2021 merkittävimpiä toimenpiteitä:

- Konserniohjauksen ja -palveluiden edelleen parantaminen
- Kassan hallinnan täysimääräinen käyttöönotto Sarastia365 Talous -käyttöönottojen jälkeen
- Ennustejärjestelmän edelleen kehittäminen erityisesti suoritteiden osalta
- Suoritepohjaisen tulobudjetoinnin laajentaminen kaikkeen asiakaslaskutukseen
- Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kehittäminen
- Juridisen kyvykkyyden parantaminen

2.2 Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa Sarastian toiminnan tehokkuus, tuloksellisuus, informaation luotettavuus sekä säännöksiin ja toimintaperiaatteiden noudattaminen. Tavoitteena on myös liiketoimintaan liittyvien riskien tunnistaminen, arvioiminen ja seuranta. Yhtiön sisäinen tarkastus arvioi muun muassa Sarastian sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Hallinnon järjestämistä varten Sarastia-konsernilla on Hyvä hallinto -dokumentin lisäksi Valtuudet-dokumentti, joka sisältää keskeiset toimivalta-asiat, esimerkkinä enimmäisvaltuudet. Näitä täydentävät sisäiset toimintatavat ja -ohjeet, joita ylläpidetään IMS-järjestelmässä ja esimerkiksi Sarastian esimiehen oppaassa. Kaikki tieto on saatavilla Sarana-intranetissä.

Yhtiön lähipiiritoimia koskeva menettely kuuluu myös Sarastian hyvän hallinnon piiriin. Sarastian on otettava huomioon lainsäädäntö, joka asettaa erityisiä vaatimuksia lähipiiritoimien seurannalle, arvioinnille, päätöksenteolle ja julkistamiselle.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuutta varten Sarastia-konsernilla on Hyvä hallinto -dokumentin lisäksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus, jossa kuvataan eri osapuolien riskinottohalukkuus, sen osatekijät ja osapuolien roolit. Hyvän hallinnon ja kontrollijärjestelmän tavoitteeksi on edellä mainitussa ohjeistuksessa asetettu vähintään standardoitu taso.

Tuloksellinen liiketoiminta edellyttää, että Sarastia ohjaa ja valvoo jatkuvasti toimintaansa. Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteista sekä ohjauksen ja valvonnan toimivuudesta huolehtii Sarastian hallitus.

Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteiden avulla pyritään varmistamaan, että Sarastian strategiset, toiminnalliset ja erityisesti taloudellisen raportoinnin tavoitteet toteutuvat. Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteiden avulla varmistetaan myös osaltaan lakien ja määräysten noudattaminen Sarastiassa.

Sisäisen valvonnan menetelmät ja toimintaperiaatteet on määritelty normaalin päätöksentekojärjestelmän mukaisesti yhtiökohtaisesti, yhtiön omista lähtökohdista käsin ottaen huomioon muun muassa yhtiön koko, toimiala, toiminnan valtakunnallinen ulottuvuus ja rakenne.

2.3 Riskienhallinta

Riskienhallinta on osa Sarastian ohjaus- ja valvontajärjestelmää. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan liiketoimintaan vaikuttavien riskien tunnistaminen, arviointi ja seuranta. Toimiva riskienhallinta edellyttää riskienhallinnan periaatteiden määrittämistä (vrt. aiemmin mainittu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan viitekehys). Yhtiön toiminnan arvioimiseksi on tärkeää, että riskienhallinnasta annetaan riittävästi tietoa. Tästä syystä yhtiö kuvaa hallitukselle tietoon tulleet, merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä periaatteet, joiden mukaan riskienhallinta on järjestetty.

Riskienhallinnan toteuttaminen 2020

Tarkasteluajanjaksolla päivitettiin hyvän hallinnon menettelytapaohjeistus sekä sen liitteenä olevat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan viitekehys sekä päivitettiin valtuudet. Lisäksi kuvattiin Sarana-intranetissä julkaistut prosessit ja päivitettiin keskushallinnon Hallinto-tiimin tehtävät, toimenkuvat ja tavoitteet. Näihin kuuluvat talouden ohjaus, lakiasiat, tilat ja muu infra, henkilöstöhallinto sekä johtamisjärjestelmän käytännön ylläpito (tässä asiakirjassa kuvatut eri organisaatio-osat ja niitä koskevan dokumentaation ylläpito).

Merkittävimmät yksittäiset COSO ERM -tyyppiset riskiarvioinnit kohdistuivat Sarastia365-järjestelmäperheeseen. Hallitus käsitteli näitä alkukeväästä 2020 ja liiketoimintajohto jatkoi niiden työstämistä tarkemmalle tasolle. Loppuvuodesta keskityttiin tuoteperheen taloudelliseen kehitykseen ja parannettiin Sarastia365 HR -järjestelmän sopimuksellista riskienhallintaa kahden uuden merkittävän asiakasprojektin yhteydessä.

Tietoturvaan ja tietosuoja-asioihin kiinnitetään huomiota organisoimalla toiminnot uudelleen sekä kehittämällä toimintatapoja. Erillinen Digi-yksikkö perustettiin 1.1.2021.

Vuoden 2020 lopussa otettiin käyttöön ilmoituskanava Euroopan unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelua koskevan direktiivin (2019/1937) mukaisesti. Ilmoituskanava (ns. whistleblowing-kanava) on julkaistu sekä konsernin intranetissä että kunkin konserniyhtiön ulkoisilla verkkosivuilla. Järjestelmä on hankittu kolmannelta osapuolelta palveluna ja sen tietoturvasuustaso on korkea. Ilmoituskanavan tietosisältöihin pääsevät konsernissa ainoastaan lakiasiaintoimittaja sekä hänen varahenkilönään hallinnon kehityspäällikkö. Tämän raportin laatimishetken mennessä ilmoituksia ei ollut tullut.

Lisäksi riskienhallinnassa otettiin huomioon Controlling-yksikön tarkastusten havainnot ja toimenpidesuosituksiset (kts. 3.1).

Riskienhallinnan painopisteitä 2021

Tarkastusasioiden kilpailutuksella tähdätään osaltaan prosessien ja kontrollien standardoituun tason saavuttamiseen. Yksi merkittävä muutos on mahdollinen tarkastusvaliokunnan työn käynnistäminen. Lisäksi jatketaan riskianalyysejä tekemistä kaikkiin merkittäviin panostuksiin ja samalla koulutetaan henkilöstöä kokonaisvaltaisesti riskienhallintaan. Selvitetään kansainvälisten standardien mukaisten auditointien (ISAE) tekemistä koskien koko yritystä.

Toimintaympäristön muutoksesta (esim. EU:n tietosuoja-asetus ja ns. Vastaamo-tapaus) johtuva tietoturva- ja tietosuoja-asioiden korostuminen sekä tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut tietoturvaloukkaus kolmannen osapuolen ylläpitämällä Sarastian asiakaspalvelusivustolla johtivat näiden asioiden priorisointiin.

3.3 Tilintarkastus

Tilintarkastuksen avulla osakkeenomistajat saavat puolueettoman lausunnon siitä, miten yhtiön tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu sekä yhtiön kirjanpito ja hallinto hoidettu. Yhtiökokous valitsee tilintarkastajan, ja ehdotus tilintarkastajaksi on ilmoitettava yhtiökokouskutsussa.

Tilintarkastajan peräkkäisten toimikausien yhteenlaskettu kesto voi olla enintään seitsemän (7) vuotta. Seitsemän vuoden sääntöä sovelletaan ainoastaan päävastuulliseen tilintarkastajaan, ei tilintarkastusyhteisöön.

Tilintarkastajan kilpailutus toteutettiin alkuvuodesta 2020 ja sen perusteella valituksi tuli BDO Oy. Tämän kilpailutuksen mukaisesti varsinainen yhtiökokous 2020 valitsi yhtiön tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö BDO Oy:n. Yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT, JHTT Eeva Koivula, joka on toiminut yhtiötä edeltäneen KuntaPro Oy:n päävastuullisena tilintarkastajana tilikausilla 2017–2019, mutta ei ole toiminut aiemmin Sarastia Oy:n tilintarkastajana.

Yhtiökokous päätti, että tilintarkastajalle maksetaan palkkio ja kulut korvataan yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Tilintarkastajan palkkiot 2020 (euroa)

	Sarastia Oy	Tytäryhtiöt
Tilintarkastus	18 000	18 000
Veroneuvonta	1 000	0
Muut palvelut	2 000	0
Yhteensä	21 000	18 000

4. Palkitsemista koskeva raportointi

4.1 Toimielinten palkitsemispolitiikka

Vuonna 2020 käyttöön otetun listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisesti Sarastialla tulee olla palkitsemispolitiikka, jossa määritellään periaatteet yhtiön toimielinten eli hallituksen sekä toimitusjohtajan ja mahdollisen toimitusjohtajan sijaisen palkitsemiselle. Palkitsemispolitiikassa tai -raportissa ei käsitellä muun johtoryhmän palkitsemista.

Toimielinten palkitsemispolitiikka asettaa raamit yhtiön toimielinten palkitsemiselle. Toimielinten palkitsemispolitiikka esitetään yhtiökokoukselle vähintään neljän vuoden välein.

Sarastiassa tämä politiikka laaditaan vuoden 2021 aikana kattaen sille keskeiset toimielimet.

4.2 Toimielinten palkitsemisraportti

Yhtiön on laadittava kultakin tilikaudelta selkeä ja ymmärrettävä toimielinten palkitsemisraportti, joka esitetään vuosittain varsinaiselle yhtiökokoukselle. Toimielinten palkitsemisraportissa selostetaan yhtiön toimielimille edeltäneeltä tilikaudelta maksetut ja erääntyvät palkkiot. Toimielinten palkitsemisraportti antaa mahdollisuuden seurata, miten toimielinten palkitseminen on noudattanut voimassa olevaa palkitsemispolitiikkaa ja miten palkitseminen edistää yhtiön pitkän aikavälin taloudellista menestystä.

Vuodelta 2021 raportoidaan palkitsemispolitiikan hyväksymisen jälkeen palkitsemispolitiikan toteutumisesta. Sitä ennen todetaan palkkioista seuraava yhteenveto:

Hallituksen palkkiot (euroa)

	1.1.-28.4.2020	29.4.-31.12.2020
Jäsenen vuosipalkkio	2 500	4 000
Varapuheenjohtajan vuosipalkkio	3 000	6 000
Puheenjohtajan vuosipalkkio	8 000	18 000
Jäsenen kokouspalkkio / kokous	400	400
Kokousta johtavan puheenjohtajan kokouspalkkio / kokous	800	800

